

LBRIS

We know
books

Copyright © Hyperliteratura, 2025, pentru prezenta ediție.

www.Hyperliteratura.ro
office@hyperliteratura.ro

DISCLAIMER: Pentru o viață sănătoasă,
consumați minimum două cărți pe lună.

www.Facebook.com/Hyperliteratura
www.Instagram.com/Hyperliteratura
www.Tiktok.com/@ed.Hyperliteratura
www.Youtube.com/Hyperliteratura

Detalii online despre carte:
www.Hyperliteratura.ro/produs/Gradina-alchimistilor

Tehnoredactor: Dan Iancu
Redactor: Dragoș Cărbuneanu

Copertă: Andrei Ruse
Imagine copertă © *Vanity*, Frank Cadogan Cowper, 1907

Tiraj 1 (noiembrie 2025): 1.000 de exemplare

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

NEGRILĂ, ANA-MARIA

Grădina alchimiştilor / Ana-Maria Negrilă. - Bucureşti : Hyperliteratura, 2025

ISBN 978-606-9671-48-1

821.135.1

ANA-MĂRIA NEGRILĂ

GRĂDINA ALCHIMIȘTILOR

Cuprins

CARTEA ÎNTÂI	
Hic est initium libri Diurni Immortalitatis.....	7
CARTEA A DOUA	
In terra Indiae, ubi dracones sunt.....	221
CARTEA A TREIA	
Solum stulti immortalitatem quaerunt.....	319
CARTEA A PATRA	
Ubi sunt qui ante nos fuerunt?.....	417
Epilog.....	473

Stefano
Florența
1478-1479

Bărbatul avea pe el o cămașă de in cu volănașe, rupte de atâta purtat; apoi, deasupra acesteia, o vestă din mătase neagră destul de ponosită, deschizându-se în forma unui V întors peste o pereche de pantaloni bufanți, lungi până la genunchi și la fel de cârpiți ca vesta. În picioare avea cizme de călărie, semn că venise de la drum. De când nu-l mai văzuse, încărunțise și mai mult, iar o cicatrice nouă îi brăzda obrazul.

– Cât crezi că o mai duci așa? îi spuse muștrător. La următoarea lovitură, vei muri.

Era supus aceleiași examinări, tot fără umbră de zâmbet.

– Dar tu, Stefano? *Tempus fugit*, dar tu ești neschimbat.

Atunci zâmbi, se îmbrățișară, iar Stefano Moro deschise larg poarta casei pentru musafir și însoțitorii lui la fel de ponosiți. Ridică felinarul, privind neliniștit spre forma întunecată din spatele lor, o căruță - ca oricare alta din oricare altă noapte din ultimii ani. Probabil că în ea era un cufăr destul de măricel ca să conțină un trup ghemuit. Îi aruncă o privire scurtă, încercând să nu se gândească la conținutul lui, așa cum se întâmplase și în atâtea alte nopți. Poate că se înșela, iar în interior nu erau decât hainele lui Pietro. Dacă nu se înșela, avea să afle curând. Se răsuci, făcând abstracție de căruță și de cei doi asini legați în apropiere, printre siluetele mișcătoare ale copacilor.

Casa lui făcea parte dintr-un șir ce aparținea lui Arte dei Mercatanti și avea în spate un parc decorat cu statui și un havuz cu reprezentarea din marmură a unui tânăr ce privea în apă. Nu o vedea de la fereastra camerei lui, dar știa că era acolo ca o muștrare. Celălalt chiriaș, Giano Tani, era răsplătit pentru discreție și, chiar dacă îi bănuia activitățile nocturne, destul de rare de altfel în ultima vreme, nu se amesteca niciodată. Negustoria cu stofe îl mâna însă destul de des în afara orașului, așa că nu existau prea multe lucruri care să-i pună la încercare conștiința și teama de gonfalonier. Lorenzo de' Medici conducea Florența cu o mână mai fermă decât îndrăzneau oamenii să-și imagineze, iar asta însemna că n-ar fi tolerat o astfel de încălcare a legilor chiar în inima orașului său. Casa se afla în cartierul San Giovanni și avea, printre altele, și avantajul de a fi aproape de zidul exterior și de vechea poartă San Gallo, avantaj ce era deja util pentru afacerile lor nocturne, dar care ar fi fost și mai util dacă ar fi trebuit să părăsească orașul în grabă.

Le făcu semn să intre, fluturând felinarul pentru a atrage atenția bărbatului rămas pe capră, iar acesta dădu din cap, apoi privi în spate, unde se afla presupusul cufăr, de care Ștefan putea foarte bine să facă abstracție atâta timp cât nu-l văzuse. Intră în casă, urmat de Pietro, și îl conduse la una din camerele ce dădeau tot spre grădină, pentru că nu voia să fie zărit de oricine ar fi trecut pe stradă la ora aceea târzie din noapte. Într-o oală acoperită, putea bolborosi în liniște orice fierțură, iar legăturile lui din Florența sau de aiurea erau tot atâtea amestecuri ce fierbeau și cărora le-ar fi fost mai bine dacă ar fi stat departe de ochii curioși.

Puse felinarul pe masă și se întoarse spre Pietro, poftindu-l să ia loc pe unul dintre scaunele grele de lemn. Într-un colț exista un bufet și în el o carafă cu Trebbiano, acoperită de un șervet. Lucieta, servitoarea, o pregătise la cererea lui, deși nu se aștepta încă la oaspeți, nu așa de curând, oricum. Scoase și o farfurie cu carne în sos, brânză de capră și câteva bucăți de pâine. La prânz, mâncase *fegatelli*, dar spre rușinea lui, le devorase pe toate. Pietro își scoase sabia și o puse la îndemână pe alt scaun, apoi începu să mănânce. Făcea totul în cea mai mare liniște, mestecând îndelung cu ochii fixați pe tăblia mesei, mișcându-și maxilarele ca și când nici nu i-ar fi aparținut sau ar fi îndeplinit o îndatorire care nu-i făcea nicio plăcere. Când termină de mestecat, bău o jumătate din paharul cu vin, apoi se șterse la gură, murdărind și mai mult manșetele lungi. Stefano îl urmări cu privirea, iar stropii roșii îl duseră cu gândul la altă semnificație a băuturii.

– Ai avut mult de furcă în seara asta? întrebă încet, ciulind urechile la zgomotele de afară. Oamenii lui Pietro descărcaseră cufărul și îl cărau prin hol, spre scara ce cobora în pivniță.

Bărbatul ridică ochii obosiți și dădu ușor din cap.

– Probabil nu mai mult decât în alte dăți, deși, ține minte, eu sunt doar un cărăuș – nimic mai mult. De obicei, nu știu mare lucru despre ei, ceea ce nu contează, pentru că m-ar spânzura oricum dincolo de Porta alla Croce dacă i-ar găsi pe cei răpiți, ascunși în cuferele mele. În ultima vreme, Gentile tot îmi cere trupuri pentru experimentele lui, dar curând n-o să-mi mai ceară nimic și va ajunge și el, la fel ca noi toți, să-și contemple sfârșitul. Niciun elixir nu-l va salva de moarte, cum bine știm.

– Dacă nu îi văd, atunci nu există, Pietro, spuse Ștefan pe același ton jos ca și când s-ar fi așteptat să fie ascultat de urechi nevăzute. Cât despre Gentile, sper să nu aple de cufărul pe care mi l-ai adus, fiindcă sigur n-o să-i placă.

Pietro se ridică, ascultând la rândul lui zgomotele din casă. Cutele apărute în anii ce se scurseseră de când nu-l mai văzuse pe prietenul său vorbeau despre alte cufere și alte încărcături aduse în miez de noapte.

– Slujnica ta doarme?

– Lucieta? Are somnul greu, doar știi asta, iar vârsta n-o ajută să stea noaptea trează, spuse zâmbind Stefano, dezvelindu-și dinții încă intacti.

Întotdeauna avusese grijă exagerată de ei, îi frecase în fiecare zi cu argilă parfumată cu uleiuri de eucalipt și mentă. Pe când vorbea, observase că lui Pietro îi apăruseră în gură cioturi înnegrite și poate că asta explica și faptul că mestecase cu atâta atenție mai devreme. *Tempus fugit...* Fuseseră atâția ani care dispăruseră ca umbra de vară. Își aminti soarele reflectându-se în apele tulburi ale Veneției și pe un Pietro tânăr râzând în timp ce se legăna la prova unei bărci. Voia să-l sperie, doar că se dezzechilibrase și căzuse, spre hazul tuturor, drept în mijlocul canalului. Un bărbat aflat pe chei se îndoise de răs și se bătuse cu mâna pe genunchi, strigându-i printre hohote că așa îi trebuia dacă vrea să pară un *pazzo*. Stefano se aplecase peste bord și-l apucase de mâini ajutându-l să se urce la loc. Pietro nu părea supărat și nici umilit de batjocura privitorilor, mai mult, își scosese pălăria udă și fluturase penele pleoștite spre mulțimea de gură-cască de pe mal. Acum era sigur că n-ar mai fi făcut asta și citea umilința în obrajii căzuți, părul cărunt și gingiile dureroase. Totuși, nu-i ceruse altceva de mâncare și nici nu-l refuzase.

– El este? îl întrebă brusc.

Pietro clătină din cap.

– Nu știu, mărturisi, privindu-l în ochi. Am făcut ce mi-ai cerut. L-am luat așa cum mi s-a dat și am venit aici. Oamenii mei m-au asigurat că el este, ziua nașterii și poziția astrelor coincid, deși asta nu înseamnă mare lucru. Nici măcar nu știu dacă mai trăiește, dar probabil că da. Vei vedea tu. Nu vreau să mă mai amestec în astfel de lucruri, cel puțin nu mai mult decât sunt deja amestecat. Nu la vârsta mea. I-am spus și lui Gentile să-și găsească pe altul mai tânăr să-i facă treburile murdare, fiindcă eu am început să scârțâi din toate mădulele, așa că o să mă retrag la gura sobei alături de bătrânica mea.

Îl bătu pe umăr și se îndreptă spre ușă cu pas destul de vioi. Oamenii lui îl așteptau așezați pe treptele dinspre grădină. Își făcuseră treaba și voiau doar să plece.

– O să stăm mâine în oraș și vom pleca dimineața următoare. Mai am și alte treburi de care să mă ocup, îi spuse de parcă s-ar fi așteptat să fie oprit.

Cineva spusese că prietenia, chiar mai mult decât dragostea, nu se schimbă niciodată, supraviețuind timpului și depărtării, însă Stefano se îndoia că lucrurile care interveniseră între el și Pietro puteau fi ușor de șters.

Se lăsase tăcerea. Cerul era senin și plin de stele, iar luna dădea să apună dincolo de ziduri. Se auzea doar vântul printre copacii grădinii și bătaile agitate ale inimii sale îndemnându-l să spună cuvintele care l-ar fi adus pe Pietro, piatra lui de încercare, înapoi în casă.

Nu vrei să renunți?

Prietenul lui nu-l mai întrebă asta, dar Stefano ghici totul din felul în care îl privea.

– Nu, nu pot! spuse el. Trebuie să merg mai departe și să pun capăt lucrurilor. Undeva trebuie să existe un final!

Pietro încuviință fără chef și se îndreptă spre locul unde legaseră caii, lăsându-l pe Stefano singur cu felinarul tremurându-i în mână.

– Cufărul e la locul cunoscut, mai adăugă, întorcând capul spre el pentru ultima dată și întinzând-i o cheie. Dacă mai trăiește, e al tău, află ce vrei de la el. Eu mi-am terminat treaba.

Casa lui fusese construită cu mai mult de o sută de ani înainte și semăna cu un turn, ridicându-se cu două caturi deasupra străzii. La parter, existase o loggia pe care foștii chiriași o folosiseră ca depozit de

textile, apoi, când zona devenise mai puțin atractivă negustorilor, galeria fusese închisă cu uși mari, prinse sub arce, iar spațiul interior rămăsese neîmpărțit, urmând să i se dea o altă întrebuințare. Stefano nu făcuse nimic în această privință, pentru că nu era chiriașul principal și nici nu-l interesa zona aceea. Din loggia se ajungea la scara ce ducea la etaj sau în a doua încăpere și de acolo în grădină. În partea din spate a casei existau mai multe cămăruțe, unele goale, altele folosite ca loc de depozitare, dar și treptele spre beciul boltit. Stefano își amenajase doar camerele de la primul cat, construit tot în piatră, și o lăsase în schimb pe Lucieta stăpână pe catul al doilea, din lemn, unde se aflau camerele servitorilor. Pe el nu-l prea interesa ce mânca, atâta timp cât se afla ceva pe masă, așa că femeia avea mână liberă să cumpere ce dorea.

Uneori, când n-avea somn, o vedea plecând înainte de răsărit ca să ajungă devreme în piață și să aleagă cele mai proaspete produse. Joia cumpăra carne de la măcelarii din Mercato Vecchio, iar legumele erau cercetate și prilej de ciorovăială și discuții în doi peri în fiecare dimineață. Lucieta-experta, cea care-i striga pe țărani pe nume, se deosebea atât de mult de cea care devenea când pășea în casa lui, încât nu puteau exista persoane mai diferite. Poate era influența lui și aerul de trufie fatală, așa cum îi spusese cu mult timp în urmă zugravul Bogdan, primul lui stăpân, care o făceau să amuțească și să se teamă de el. O auzea traversând loggia de sub camera lui și, dacă deschidea una dintre cele două trape din podea, putea să vorbească cu ea și să-i dea poruncile pentru ziua respectivă. De obicei, nu făcea asta, pentru că ajunsese la vârsta în care zilele erau unele ca altele. Deși camera lui era mare și friguroasă, lăsase jumătatea mai însorită a casei lui Giano, iar el preferase beneficiile aduse de mica baie de alături.

Celălalt servitor, Abdul, sau Chele, cum obișnuia să-l strige stăpâna lui, Francesca, dormea într-o altă cămăruță, aproape de dormitorul lui Stefano. După moartea Francescăi, se gândise să-l vândă, pentru că prezența lui în casă era o permanentă rememorare a ce se întâmplase, dar, până la urmă, mila față de băiatul de cincisprezece ani, azvârlit de o soartă nefericită într-o lume pe care n-o înțelegea, îl făcuse să amâne atâta timp hotărârea încât, după câțiva ani, devenise clar că robul n-avea să mai plece nicăieri. Într-un fel, asta fusese și soarta lui Stefano însuși, băiatul orfan ce desena siluete de animale pe pietrele de hotar, și poate de aceea îl lăsase pe Chele să stea în casa lui și să-l ajute să-și facă meseria de medic. De la moartea lui Sander, presupusul său ucenic, nu mai luase alt ajutor și nimănui nu i se păruse ciudat.

Era conștient că se țesuseră deja povești în jurul dramei sale, a celor două morți, a Francescâi și a ucenicului Sander, care avuseseră loc atât de aproape una de cealaltă, dar nu întrebasese niciodată ce credeau oamenii și își impusese o tăcere care fusese, desigur, pusă pe seama mării sale dureri. Cu opt ani în urmă, îl eliberase pe Chele, dar acesta nu-l părăsise, în ciuda previziunilor sumbre ale lui Pietro, care îi spusese că robul va face la fel ca orice pasăre scăpată din colivie.

În nopțile în care era nevoit să se aventureze afară, trebuia să aibă grijă când se întorcea în puterea nopții și urca ultima parte a scării de lemn, deoarece aceasta scârțâia la fiecare pas, fiind o rămășiță a unor vremuri mai periculoase în care familiile se retrăgeau la etajele superioare și tăiau legătura cu parterul pentru a se putea apăra. Nu voia să fie auzit de Lucieta sau de Giano Tani, deși sforăitul acestora ascundea orice alt zgomot, stârnind ecouri pe coridoarele din piatră.

Se opri și atunci la piciorul scării și ciuli urechile. Sforăitul Lucietei se auzea ca un oftat ușor, în rest nu exista niciun zgomot. Mai devreme, căruța gemuse pe drumul pietruit, dar curând și geamătul ei dispăruse împreună cu tropăitul asinilor și murmurul vocilor. Putea să meargă să cerceteze cufărul sau să mai amâne, deși știa foarte bine că n-ar fi dormit liniștit în patul lui cu gândul la cel ascuns înăuntru. A doua zi, Lucieta avea să umble prin casă și nu voia să riște să observe ceva nelalocul lui sau să se întrebe de ce cobora în pivniță fără vreo treabă. La început, după moartea cumnatei sale, Francesca, o considerase pe servitoare o intrusă, apoi, cu timpul, intervenise și obișnuința, așa că n-ar fi vrut să fie nevoit s-o rănească. Dacă servitoarea făcuse propriile deducții, nu putea să-și dea seama, dar era discretă și eficientă.

Se hotărî brusc și se îndreptă spre scara beciului. Nu putea să mai aștepte. Lumina pâlپătoare a felinarului lunecă pe spătarul elaborat al unui *sgabello* din nuc, decorat cu o emblemă pe care nu reușise niciodată s-o descifreze. Probabil făcuse parte din încercarea fostului chiriaș de a-și crea o genealogie și-o identitate false. Coborî ținând felinarul într-o mână și cu cealaltă sprijinindu-se de perete. Cu ani în urmă ar fi sărit mai multe trepte dintr-odată, acum era mai atent și cântărea lucrurile mai mult – și nu era acesta tot un semn al vârstei?

În timp ce deschidea ușa grea, se gândi că și el se apropia de momentul în care avea să coboare definitiv în lumea întunecată. Totuși, nu-și arăta deloc vârsta, iar cum unii păreau consumați la patruzeci de ani, el părea surprinzător de tânăr la cei șaiszeci și opt pe care-i avea. Un curent de aer

rece îl lovi în față, ștergându-i zâmbetul strâmb. Da, pentru cei ca el nu prea era loc în Rai. Raiul și Iadul lui fuseseră la suprafața pământului, iar acum, coborând în străfundurile lui, avea să se metamorfozeze din doctorul venețian ce aluneca spre bătrânețe într-o creatură din cele ce se târau printre putregaiuri. Cum era cel din cufăr. Un putregai, chiar dacă nu cel de care se temea el.

Trase ușa după el cu mâna chinuită de durere. Răcoala din beci nu-i ajuta oasele încercate de vârstă și de lipsurile din tinerețe. Interiorul era liniștit ca o biserică ferecată, sticlele sclipeau misterios din stelaje, câteva butoaie erau așezate ordonat într-un colț, de cârlige spânzurau bucăți de carne uscată. Doar o mică parte din comoara Lucietei. Se îndreptă spre un dulap împodobit cu ciorchini de struguri și capete de satiri și îl împinse într-o parte. Deschise ușa ascunsă și o trase cu grijă după el. Servitoarea n-ar fi venit noaptea acolo, dar era mai bine să fie prudent.

Ajunse într-o anticameră în care nu erau decât niște butoaie goale și un strat de praf, dar trecu repede spre a doua ușă. Nu mai fusese de mult pe acolo, pentru că nici cufere nu mai primise. Acum acestea deveniseră specialitatea lui Gentile, care încerca să le transforme prin procedee misterioase într-o Piatră filosofală, *Lapis philosophorum*, *l'elisir mirabile*, care să îl vindece de bătrânețe. Începuse să lucreze direct pentru Gentile încă de când tatăl lui adoptiv, doctorul Ruggiero, îl adusese la Florența și îl făcuse să jure că va netezi calea membrilor organizației și a celor care îi angajau, eliminându-le dușmanii. Doctorul Ruggiero murise liniștit în patul lui, vegheat de servitori și de el însuși, iar dispariția aceasta nu-l îndurerase prin ea însăși, ci mai mult prin faptul că devenise evident că recunoștința pentru că-l crescuse ca pe un fiu și-l adoptase se tocise mult în ultimii ani. Nu-l jelise pe Ruggiero, iar Gentile se grăbise să-i facă o vizită când trupul acestuia nici nu se răcise bine în coșciug ca să-i amintească datoria pe care-o avea față de organizația lor și de el însuși.

Și astfel, Stefano oftase și-și plecase capul încă o dată, însă hotărârea de a aduce cufărul și conținutul în casa lui era primul lui gest de revoltă.

Trase zăvorul și puse felinarul pe masa grosolană din partea dreaptă a ușii. În încăpere se mai afla o saltea de paie acoperită cu o pătură ce se destrăma, afundându-se tragic în cadrul grosolan de lemn, două scaune fără spătar și un hârdău într-un colț. Cufărul era pus chiar în mijloc. Pietro nu-l deschisese, așa cum și mărturisise. Stefano oftă. Înainte ar fi

scos conținutul, dar acum spusese că nu mai voia să aibă de-a face cu așa ceva, deși nu refuzase să i-l obțină. Nici să i-l aducă în casă.

Cufărul era din lemn lustruit, împodobit doar cu o închizătoare frumoasă. Gemu când se aplecă și se sprijini cu o mână de capac. Scoase un plescăit nemulțumit la gândul că va avea de furcă și că la vârsta lui ar fi trebuit să aibă parte de liniște și de mâncare bună. Din fericire, în ciuda micilor dureri de oase, avea un trup încă puternic. Făcu ochii roată prin încăperea în căutarea uneltelor lui și se liniști când văzu cutia sub masă, așa cum o lăsase ultima oară. Ar fi fost neplăcut să urce și s-o caute, sau s-o ia pe cea pe care-o folosea când vizita bolnavii prin oraș. Cea pe care o ținuse în mâini la ultima *moria* pe când dorea să moară ca să se termine totul. Cu toate acestea, boala îl ocolise, iar el nu îndrăznise să i se substituie chiar dacă nu din vreun sentiment religios – ar fi fost ridicol la oricare dintre meseriile lui să aibă așa ceva –, ci pentru că se temea ca blestemul care-l urmărise în viața aceea să continue și după moartea lui.

– Miro, șopti cu ochii ațintiții asupra cufărului. *Miro il Magnifico!* Miro cel uimitor! Sau poate Ymar? Sau Sander? Care dintre ei ești?

Cât să fi trecut? Treizeci și opt de ani de când Miro se întorsese prima dată la el, apoi, după încă cincisprezece, venise din nou și iarăși, după încă douăzeci, mai să nu-l recunoască, iar, când aproape uitase coșmarul care fusese tânărul, înlocuit pe măsură ce treceau anii de alte coșmaruri mai noi, acesta îi ieșise din nou în cale, luând forme diferite. În anii din urmă, reîncepuse să-l caute, refuzând să mai fie luat prin surprindere în ciuda felului în care se despărțiseră când Miro del Voglia, prietenul lui din tinerețe, murise, reîntrupat în Ymar, sclavul lui din Constantinopol, apoi în falsul ucenic Sander.

Stăpânul lui, Gentile, credea în alchimie și-n Piatra filosofală, iar presupusa nemurire a lui Miro, devenit Ymar și devenit Sander, îl interesa peste măsură. Pe de altă parte, Stefano, care apoi luase toate măsurile omenеști posibile ca să-i împiedice pe oricare dintre ei să revină, se hotărâse se rămână la Florența, orașul florilor, apelase la vrăjitori și astrologi, apoi se liniștise, renunțase și începuse o nouă viață la apusul celei ce-i fusese dată.

Gentile dorea nemurirea, iar povestea acestui om, Miro sau Ymar sau Sander, i se păruse întotdeauna extrem de interesantă. Ce era viața? Ca spuma mării se ducea. Gentile voia însă să devină o stâncă în calea apei sau să fie asemeni vântului sau luminii soarelui.

*Pe unde-s doamne, și de când,
nu căuta! Cheia-i păstrată
în versul meu : ...Dar unde sunt
zăpezile de altă dată!²*

Când se gândea la Miro, nu-și amintea decât ulițele din Suceava, zâmbetul strălucitor de tânăr de nici douăzeci și cinci de ani, încrezător în forța lui de a cuceri lumea. Stefano avea pe atunci cincisprezece ani, iar forța lui Miro se manifesta mai ales în fața femeilor, însă o altă latură a lui ieșea la iveală și atunci când simțea că poate obține un câștig de pe urma cuiva. Dacă ar fi înțeles asta, viața lui ar fi fost alta, doar că se lăsase călăuzit doar de aparențe și, așa cum un orb duce în cărcă un olog, orbirea lui se împletise cu neputința în fața adevărului.

Oftă din nou. Se gândi să-l cheme pe Chele să-l ajute, dar renunță; încă nu se simțea în stare să-i explice acestuia ce se întâmplase. Trecuse o viață de om de când Miro dispăruse ultima oară, șaisprezece ani pe care îi simțea nu numai cu mădularele dureroase, dar și – ar fi putut spune exagerând –, cu toate cele patru umori. La ultimul cufăr la care simțise asta, cu ani în urmă, Miro ar fi trebuit să aibă doisprezece ani, dacă întoarcerea lui ar fi respectat modelul de până atunci, iar după calculele lui, acest lucru nu era posibil – niciodată nu-l văzuse atât de devreme, ci doar ca adolescent sau tânăr. Așa că atunci se înșelase, iar bărbatul din cufăr era, de fapt, un altul, un necunoscut, trimis de Gentile ca să i se piardă urma.

Își puse și cealaltă mână pe cufăr ca și când ar fi putut ghici conținutul numai atingând capacul. Dacă îl întâlnea, avea să-l mai recunoască? Peste mulți ani și în alt oraș avea să vadă portretul unui tânăr cu părul scurt, tăiat cam din topor, ișindu-se ici și colo de sub o pălărie din catifea. Fața îi era prelungă, cu nas drept și ochi mari, de culoarea teilor în floare, iar obrazii ușor îmbujorați ca și când privirea severă ar fi ascuns și multă nesiguranță dezvăluită tocmai de roșeața aceea. Capul și postura dreaptă a spatelui sugerau o mândrie dată de statutul social, dar și de conștiința că avea o putere asupra oamenilor pe care nimeni nu i-o putea nega. Mâna i se odihnea pe o masă împodobită cu capete de satiri. Această piesă de mobilier avea să-i amintească de dulapul abandonat în pivniță, cele două fiind atât de asemănătoare de parcă ar fi ieșit din mâinile aceluiași meșter. Uimit în fața portretului, își va spune că era Miro. Nu cel de douăzeci și

² François Villon, *Balada doamnelor din alte vremuri*, traducere Neculai Chirica din ediția François Villon, *Poezii* (București: Minerva, 1983).

ceva de ani din Suceava, ci Sander, tânărul de șaisprezece ani, pe care îl salvase în Țara Românească și care-i ceruse să-l ia ucenic, iar el nu avusese atâta minte să-l refuze. Poate, dacă l-ar fi gonit pe Sander, ar fi rupt și cercul blestemului sau poate că doar l-ar fi lăsat să se manifeste altfel.

Trebuia să înceapă de undeva. Oricine ar fi fost cel din cufăr, nu putea să-l lase acolo. Răsuci cheia și deschise capacul. Mirosul îl copleși, opium, dar și altele, iar inima îi bătu ca o prevestire. Sigur că era mai bine dacă prizonierul zăcea fără cunoștință decât dacă se zbătea și risca să moară din cauza panicii, așa cum se întâmplase uneori cu alții, chiar dacă în pereți fuseseră făcute destule găuri ce lăsausă între aerul bun și îl îndepărtau pe cel rău.

Se îndreptă de spate, luă felinarul de pe masă și lumină interiorul. Era un bărbat tânăr cu trăsături regulate, dezvăluindu-se printre umbre. Avea părul încălzit cu șuvițe grele acoperindu-i ochii închiși. Lumina era slabă, iar memoria nu-l mai ajuta ca pe vremuri. Era el sau nu? Părul părea mai închis decât șatenul de miere al lui Sander, ochii de tei erau ascunși de pleoape roșii, fața era albă și acoperită de sudoare. Avea picioarele legate, iar de la ele pornea o funie care le prindea de mâinile răsucite la spate. Gura îi fusese acoperită, iar Stefano se temu o clipă că se sufocase. Atinse pielea din zona gâtului și simți un freamăt. Nu murise, dar era cuprins de fierbințeală.

Clătină din cap și făcu din buze un sunet nemulțumit. Îi scoase întâi călușul ca să-l lase să respire în voie. Cârpa îi imprimase o dără roșie în colțurile gurii asemenea cicatricii unei răni vindecate de curând. Scoase cuțitul de la brâu, se aplecă și tăie întâi frânghia ce lega mâinile de picioare, apoi și pe celelalte. Spațiul era îngust. Îi trase mâna dreaptă în față și se chinui câțva timp să-l răsucescă, astfel încât să-i fie mai ușor să-l ridice. Un corp inert era îngrozitor de greu și ar fi avut nevoie de un ajutor pe care Pietro refuzase să i-l dea. Se opinti și reuși să-l ridice în șezut, sprijinindu-l de latura scurtă a cufărului. Corpul se aplecă în față, iar capul tânărului coborî până când bărbia îi atinse pieptul. Stefano blestemă printre dinți. Trebuia să aibă grijă cu capul acela, atâția își frânseseră gâtul, sau se loviseră, pentru că oamenii care voiau să-i ajute nu știau cum să-i care. Se mai opinti o dată, simțind durere în oase și mușchi, și îl trase peste margine, apoi îl luă în cârcă. Reuși cu greu să-l ducă la pat și îl trânti peste saltea, stârnind un mic nor de praf și simțindu-se atât de sfârșit de parcă corpul torturat al prizonierului l-ar fi tras și pe el în lumea umbrelor.

Acum tânărul zăcea pe spate cu picioarele atârând în afara patului. Stefano nu se simți în stare să-l miște din nou și se opri o clipă să-și tragă sufletul. Putea să facă mai multe? Și pe el îl uimeau uneori accesele de milă pe care le avea, pentru că prizonierii nu erau decât trupuri și minți ce trebuiau stoarse de informații înainte de a fi depuse în mâna lui Gentile și a Celui de Sus, deci nu putea decât să simtă regret pentru ce le făcea, nu și să le vină în ajutor. Acum era însă altfel, fiindcă hotărârea fusese a lui. Știa că Gentile îl căuta pe acest tânăr care semăna cu Sander, așa că acționase în secret înaintea lui cu ajutorul lui Pietro, care fusese de acord să-i facă acest ultim hatâr.

Se întoarse la parter și scotoci prin bufet după pâine și apă. Luă și vin, dar nu o cantitate mare, deși alunecarea în uitare ar fi fost o binecuvântare pentru captiv, pe care nu voia însă să i-o ofere. Scotoci prin pungă de leacuri și optă pentru un amestec împotriva febrei și un anestezic.

Coborî încărcat de toate acestea și cu un ștergar pus în jurul gâtului. Se chinui să deschidă din nou zăvoarele, atent să nu-i scape pe jos nimic din ce căra. Puse mâncarea și apa pe masă, luă cufărașul cu instrumente și îl deschise. O parte dintre ele aparținuseră lui Ruggiero Moro, care i le lăsase moștenire după ce îl adoptase.

Mai târziu avea să-l ducă pe tânăr în camera cealaltă, dar deocamdată, până îl domesticea, avea să-l lase unde era. Scoase un lighenaș în care turnă apă și vin, urmând sfaturile doctorului Borgognoni³ în tratarea rănilor, apoi îmbibă în amestec un colț al ștergarului și se apropie de pat. La lumina felinarului, se apucă să curețe fața prizonierului, îndepărtând murdăria și sângele încheat.

Existau o mulțime de tăieturi, zdrelituri, carne zdrobită și o rană ceva mai adâncă la umăr. Dacă ar fi putut să-i examineze produsele corpului, ar fi putut citi în ele și dezechilibrul umorilor care-i adusese starea de pierdere a cunoștinței, dar trebuia să se mulțumească doar cu o privire generală și cu experiența anterioară. Nici nu se mai punea problema să-și verifice almanahul și omul zodiacal⁴, *homo signorum*, ca să vadă dacă stelele erau prielnice tratamentului.

³ Theodorico Borgognoni (1205 – 1296/8), unul dintre cei mai importanți chirurghi ai perioadei medievale

⁴ lat. *Homo zodiacus*, o alegorie astrologică în care cele 12 semne zodiacale sunt asociate cu diferite regiuni ale corpului omenesc, de la cap (Berbec) până la picioare (Pești), sugerând influența cosmică a zodiacului asupra sănătății, temperamentului și funcțiilor fizice ale omului